

Parādu piedziņas princips jāmaina?

PAR Masu informācijas līdzekļos ne reizi vien ir izskanējusi informācija, ka a/s *Latvijas gāze* (LG) atsakās slēgt līgumus par dabasgāzes piegādi ar jaunajiem nekustamo īpašumu īpašniekiem, ja iepriekšējiem īpašniekiem ir saglabājies parāds par patērēto dabasgāzi.

Ar šādu parādu piedziņas mehānismu, prasot sveša parāda samaksu jaunajam īpašniekam, saskaras gan iedzīvotāji, kas iegādājas sev vienīgo mājokli, gan komersanti, kas aktīvi darbojas nekustamo īpašumu tirgū. LG rīcību atbalsta Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK), Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC) un Ekonomikas ministrija. Savukārt publiski pieejamos dokumentos šo rīcību nosoda tiesībsargs un Konkurences padome.

Iedzīvotājam, kas nopircis mājokli, kura iepriekšējam īpašniekam ir parāds par dabasgāzi, ir grūti apstrīdēt LG darbības, ņemot vērā minēto institūciju (SPRK un PTAC) atbalstu LG. Šāds atbalsts ir neizprotams, jo tieši šīm institūcijām likumos ir noteikts pienākums nodrošināt sabiedrības inte-

rešu aizsardzību pret pakalpojumu sniedzēju patvaļu. Arī tiesāšanās nav viegls ceļš, jo prasa gan juridiskas zināšanas, gan laiku un pacietību, cīnoties par taisnību. Jaunajam īpašniekam, kura iegādātajam īpašumam esošā apkure ir iespējama tikai ar dabasgāzi, alternatīvas apkures sistēmas ierīkošana parasti izmaksā daudzkārt vairāk nekā iepriekšējā īpašnieka parāds LG. Rezultātā lielākā daļa jauno īpašnieku pakļaujas LG ultimātam un samaksā svešu parādu, lai saņemtu dabasgāzi un varētu apkurināt īpašumu.

Vienlaikus jāatzīmē, ka 2011. gada decembrī Konkurences padome pēc kāda namu apsaimniekotāja iesnieguma ierosināja pārkāpuma lietu pret LG par tās praksi. Ar nepacietību gaidām Konkurences padomes lēmumu cerībā, ka tajā vispusīgi būs izanalizēta LG rīcība.

Nu jau pagājuši vairāk nekā divi gadi, kopš esam sākuši aizstāvēt savas tiesības pret LG rīcību, taču joprojām esam noskaņoti optimistiski par sagaidāmo gala rezultātu. Tiesiskā valstī nevar pastāvēt situācija, kad ilgstoši tiek pārkāpts likums un neviens ar to necinās.

PRET Protams, mēdz būt gadījumi, kad cilvēki, iegādājoties vai iznomājot dzīvojamās platības, konstatē – iepriekšējie īpašnieki ir aizgājuši, nesamaksājot savus parādus. Šeit runa ir par negodīgu rīcību, turklāt šādu gadījumu nebūt nav daudz – to īpatsvars nesasniedz pat 1%.

Parasti, iegādājoties nekustamo īpašumu, šāds darījums tiek nostiprināts notariāli, un tādējādi arī notāra pienākums būtu konstatēt, vai jaunais īpašnieks ir pilnībā informēts par sava pirkuma patieso stāvokli. Diemžēl acīm redzami ir tas, ka notāri savu darbu šajā jomā nereti veic pavirši, cenšoties iespējami ātrāk pabeigt vienu darījumu, lai varētu ķerties klāt nākamajam. Tas arī kalpo par pamatu faktam, ka cilvēkiem gadās kārtot parādus, kas ir radušies ne viņu vainas dēļ. Ir pat bijis gadījums, kad pie manis ir atnācis cilvēks un sūdzējies – esot iegādājies māju, par to samaksājot 80 tūkstošus latu, bet jau pēc pirkuma noformēšanas konstatējis, ka iepriekšējais īpašnieks ir uzkrājis 1,5 tūkstošus lielu parādu par gāzi. Attiecībā uz šādām situācijām varu teikt tikai vienu – iegādā-

joties tik dārgu īpašumu, vajadzētu tomēr pirms tam pārliedzināties, vai ar to nav kādas problēmas.

Protams, likumdošanas normas Latvijā ir nepilnīgas. Turklāt, lai cik bieži tās arī tiktu labotas, dažādas nepilnības vienalga paliek. Attiecībā uz iespēju, ka parādu varētu saistīts nevis ar īpašumu, bet gan konkrētu cilvēku, jāteic tā – ja šādu normu īstenotu, nebūtu isti skaidrības, kā katru konkrēto personu atrast. Lidz ar to arī konkrēto parāda summu piedzīt kļūtu bezcerīgi. Likumdošanā būtu jānosaka, ka par jebkuru nekustamo īpašumu atbildīga ir persona, kura to iegādājas. Vienkārši sakot, īpašuma pircējs. Pieņemot šādu lēmumu, faktiski tiktu garantēts, ka cilvēks, pērkot kādu īpašumu, noteikti pārliedzinātos, vai tam nav kādu parādsaistību.

Nav šaubu, ka likumdošana valstī ir jāpilnveido, taču šim procesam ir jābūt rūpīgi izvērtētam, lai neradītu vēl lielākas problēmas. Tajā pašā laikā jāteic, ka atbilstoši pašreizējiem likumiem, beidzoties apkures sezonai, varējām atslēgt gāzi aptuveni 100 tūkst. mājokļu, bet tas netika darīts.

Rolands Neilands,

a/s *Reverta* Vadības juridiskā atbalsta un restrukturizācijas daļas vadītājs

Lielākā daļa jauno īpašnieku pakļaujas LG ultimātam.

Adriāns Dāvis,

a/s *Latvijas gāze* valdes priekšsēdētājs

Par īpašumu atbildīgai jābūt personai, kas to iegādājas.

FOTO - VITĀLIUS STIPNEKS, DIENAS BIZNES

Vai, jūsuprāt
Latvijā varēt

Nē
15%

Tas trūkst jau tagad
16%

Tikai atsevišķās nozarēs
27%

Redakcijas s

Rīga k

Lietuva šonedēļ nēņemusi ES Padome nu – pirmā no Balt un nākamā 2015. g. ir Latvija. Šai politības vingrinājumā valstīm ir līdzīgi k kultūras stundās, l met bumbiņa». Sko mandēja – «Jānis i ķer bumbiņas,» ur ieņēma savas vieta Starp Lietuvas un I zidentūru gan vēl un Itālijas kārtā, r rīgai reģionālās p tecībai, kādas nees nepiedodama ES pr iespēju izniekošan nāks Ārlietu mini tais, ka no Rīgas pu kos sešus mēnešus kolēģiem strādās e vijas diplomāts.

Jaunu rīteni jau li Viļņā, ne Briselē pusgadā neizgud nav ne paredzēts, Ne velti vairāki Lat riskās un politiskā rotāji gadu gaitā ir ka ilgojas pēc garl ves – Latvijas nen metu grieži» ir lidz šeit nu tā ir – gribē garlaicība un pa Tiesa, gluži klēpi n Paredzams, ka Lie galā ar nākamā g džetu un nākamā v